

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Олександра СИДОРЕНКО

від "30" жовтня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психологічного консультування та психокорекції

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Практична психологія

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький-Херсон – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи психологічного консультування та психокорекції
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Валентина Валеріївна Московченко, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, PhD
Контактна інформація	номер телефону викладача: 0931987911 адреса електронної пошти: moskovchenko_v@ksaeu.kherson.ua адреса електронної пошти кафедри: kafphilosophy@ukr.net
Графік консультацій	Понеділок 10.00 – 17.00. Для погодження часу онлайн консультацій здобувачам слід писати на електронну пошту викладача
Програма дисципліни	Тема 1. Теоретико-методологічні основи психологічного консультування Психологічне консультування як вид професійної психологічної діяльності. Цілі, завдання та межі психологічного консультування. Основні теоретичні підходи до консультування (психодинамічний, гуманістичний, когнітивно-поведінковий, системний). Відмінності між консультуванням, психотерапією та психокорекцією. Етапи процесу консультування. Роль і професійна позиція психолога-консультанта. Етичні принципи та професійна відповідальність консультанта. Тема 2. Консультативна взаємодія та встановлення терапевтичного контакту Психологічний контакт і робочий альянс у консультуванні. Вербальні та невербальні засоби спілкування психолога. Активне слухання та емпатійне реагування. Формування довіри та безпечного простору для клієнта. Опір клієнта та труднощі консультативної взаємодії. Особливості першої консультативної зустрічі. Контракт у психологічному консультуванні. Тема 3. Психодіагностика в процесі консультування та психокорекції Мета і завдання психодіагностики в консультуванні. Клінічне інтерв'ю як основний метод збору інформації. Використання психодіагностичних методик у консультативній практиці. Аналіз запиту та формулювання психологічної проблеми. Інтерпретація результатів і надання зворотного зв'язку клієнту. Етичні аспекти психодіагностики. Обмеження та можливості психолога на етапі оцінювання. Тема 4. Основи психокорекційної роботи Поняття психокорекції та її місце в практичній психології. Цілі та завдання психокорекційної діяльності. Види та форми психокорекції (індивідуальна, групова). Основні психокорекційні методи та техніки. Планування та етапи психокорекційного процесу. Оцінка ефективності психокорекційної роботи. Психокорекція в роботі з різними віковими групами. Тема 5: Особистість психолога-консультанта та професійний розвиток Професійно важливі якості психолога-консультанта. Саморефлексія та усвідомлення власних обмежень. Професійні ролі та межі відповідальності психолога. Профілактика емоційного вигорання.

	Супервізія та інтервізія як умови професійного зростання. Етичні дилеми в психологічному консультуванні. Безперервний професійний розвиток психолога.
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Курс "Основи психологічного консультування та психокорекції" спрямований на формування у студентів базових теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для здійснення психологічного консультування та психокорекційної роботи в межах професійної компетентності психолога. Курс ознайомлює студентів із провідними підходами до консультування, структурою консультативного процесу, принципами психокорекційної діяльності та особливостями взаємодії психолога з клієнтом. У межах дисципліни розглядаються етапи психологічного консультування, методи встановлення терапевтичного контакту, основи психодіагностики в консультативному процесі, а також базові психокорекційні техніки. Особлива увага приділяється етичним засадам професійної діяльності, ролі особистості психолога та профілактиці професійного вигорання. Вивчення курсу сприяє підготовці студентів до подальшої практичної діяльності, розвитку професійної рефлексії та відповідального ставлення до психологічної допомоги клієнтам.
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Метою курсу є формування у студентів системного уявлення про теоретичні та практичні засади психологічного консультування і психокорекції, розвиток базових професійних навичок взаємодії з клієнтом, а також підготовка майбутніх психологів до етичної та відповідальної практичної діяльності в сфері надання психологічної допомоги.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення курсу «Основи психологічного консультування та психокорекції»: 1. Теоретична підготовка Засвоєння основних понять, принципів і теоретичних підходів психологічного консультування та психокорекції; формування уявлень про структуру консультативного процесу, методологічні основи психокорекційної роботи та межі професійної компетентності психолога. 2. Практичне засвоєння технік Оволодіння базовими техніками психологічного консультування (активне слухання, емпатійне реагування, уточнення, зворотний зв'язок); засвоєння початкових психокорекційних методів; формування навичок застосування теоретичних знань у навчально-практичних ситуаціях. 3. Формування професійних компетенцій Розвиток умінь аналізувати запит клієнта, формулювати психологічну проблему, планувати консультативну

	та психокорекційну роботу; формування навичок професійної комунікації, дотримання етичних норм та усвідомлення меж власної відповідальності. 4. Особистісний розвиток студентів Сприяння розвитку саморефлексії, емпатії, емоційної зрілості та психологічної стійкості; формування готовності до професійного саморозвитку, відповідального ставлення до власного психічного стану та профілактики емоційного вигорання.
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Спеціальні (фахові)	СК 03. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання) СК 04. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК 07. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації СК 08. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 01. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання ПРН 07. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни) ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку ПРН 20. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю психологів і волонтерів, іншого персоналу.

	РН 23. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.
--	--

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025
Семестр	4
Курс	2
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента
Пререквізити	Психологічне профілювання, Загальна психологія
Постреквізити	Технологія психотренінгу, Поведінкова психологія, Психологія стресу та ПТСР.

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	5/150
Лекції	34
Практичні / Семінарські	40
Лабораторні	
Самостійна робота	76
Форма підсумкового контролю	Залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, навчального простору, в якому меблі можуть бути переміщені в ході заняття
Обладнання	Мультимедійне обладнання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговоренні дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і перескладання	Практичні та самостійні роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від загальної суми балів за конкретне заняття). Умови перескладання. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час опитування на практичних заняттях. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття

	та самостійні роботи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
	Тема 1	Теоретико-методологічні основи психологічного консультування	6		8	15	16
	Лекція	Теоретико-методологічні основи психологічного консультування	6				
	Практика				8		10
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів.				15	6

	Тема 2	взаємодія та встановлення терапевтичного контакту	6		8	15	16
	Лекція	Консультативна взаємодія та встановлення терапевтичного контакту	6				
	Практика				8		10
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				15	6
	Тема 3	Психодіагностика в процесі консультування та психокорекції	8		8	15	16
	Лекція	Психодіагностика в процесі консультування та психокорекції	8				
	Практика				8		10
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				15	6
	Тема 4	Основи психокорекційної роботи	8		8	16	16
	Лекція	Основи психокорекційної роботи	8				
	Практика				8		10
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних				16	6

		задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
	Тема 5	Особистість психолога-консультанта та професійний розвиток	6		8	15	16
	Лекція	Особистість психолога-консультанта та професійний розвиток	6				
	Практика				8		10
	Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				15	6
	ПК ЗЧ	Залік					20
Разом за ЗЧ2			34		40	76	150 год 100 б
Всього за дисципліною			34		40	76	150 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування Обробка лекційного матеріалу починається з детального розбору конспекту лекцій. На даному етапі варто розібратися в сутності кожного поняття і положення, домагатися розуміння логічного змісту формулювань. При цьому варто використовувати основну і додаткову літературу, наукові праці, монографії.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові

	повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний
Лабораторні	Не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Самостійна робота допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з джерелами законодавчо-нормативного та навчального характеру, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів (в тому числі і фактичних) робити відповідні висновки, рекомендації. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. 3. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. 4. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, есе, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі); презентація самостійної роботи студента; практичний контроль (під час практичних робіт); тестовий контроль. Види поточного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, звіт з практичних робіт, реферат, презентація. Оцінювання знань здобувачів на основі поточного контролю відбувається: а) способом перевірки систематичності та активності роботи здобувача над вивченням програмного матеріалу курсу протягом семестру; б) способом виконання завдань самостійної роботи здобувача.	
Підсумковий контроль за змістовою частиною	
Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини	
Підсумковий контроль	
Формою підсумкового контролю є залік та екзамен, що виставляється на основі результатів поточного контролю та виконання завдань самостійної роботи. Мінімальна кількість балів, за якою студент отримує залік – 60 балів.	

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)						Разом за семестр
T1	T2	T3	T4	T5	Контрольна робота і залік	Підсумкова оцінка
Max 16	Max 16	Max 16	Max 16	Max 16	Max 20	Max 100

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування: підруч.2-ге вид. Київ: Ніка-Центр. 2011. 424 с. 2. Глива Є. Вступ до психотерапії : навч. посіб. Острог – Київ: Острозька академія. Кондор, 2009. 532 с. 3. Каліна Н. Ф. Психотерапія : підручник / Н. Ф. Каліна. – К. : Академвидав, 2010. – 288 с. 4. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. – 420 с. 5. Федоренко Р. П., Шкарлатюк К. І. Психологічний практикум з консультування: зміст, прийоми, технології [Текст]: навч. посіб. для студ. Вищ. Навч. Закл. III - IV рівнів акредитації / Раїса Петрівна Федоренко, Катерина Іванівна Шкарлатюк. – Луцьк: Східноєвроп. Нац. Унт ім. Лесі Українки, 2012. - с. –(Посібники та підручники ВНУ ім. Лесі Українки). 6. Хомич Г. О., Ткач Р. М. Основи психологічного консультування : Навч. посіб. – К.: МАУП, 2004, -152 с. 7. Цимбалюк І. М. Ц Психологічне консультування та корекція. Модульно-рейтинговий курс: Навчальний посібник. — К: ВД «Професіонал», 2005. — 656 с.
Додаткова	1. Обухов Я. Л. Образ-рисунок-символ. Журнал практического психолога. 2009. № 4. С. 44–54. 2. Хомич Г.О., Ткач Р.М. Основи психологічного консультування: Навч. посібник. К.: МАУП, 2004. 152 с. 3. Цимбалюк І. М. Психологічне консультування та корекція. Навч. посібн. Модульно-рейтинговий курс. випр. і доп. К., 2007 4. Самошкіна Л. М. Основи психологічного консультування: навчальний посібник /за ред. чл.-кор. АПН України, проф. Е. Л. Носенко. Д. : Вид-во ДНУ, 2011. 332 с. 5. Kerr M. One Family's Story: A Primer on Bowen Theory / Kerr M. Washington, : Bowen Center for the Study of the Family

	Georgetown Family Centeri, 2004. 43 p. 6. Wadeson H. Art Therapy Practice: Innovative Approaches with Diverse Populations / Wadeson H. New York: John Wiley & Sons, 2000.
Інформаційні ресурси	1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України — https://mon.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського — http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/ 4. Освітній портал (Moodle) ХДАЕУ — http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/ 5. Наукова бібліотека ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/news-2/nmb.html 6. Кафедра соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ — 7. https://www.ksau.kherson.ua/econom/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.html 8. Студентський портал URL: https://stud.com.ua 9. Он-лайн підручники URL: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z811.html 10. Підручники он-лайн URL: http://osvita.ua 11. Навчальні матеріали он-лайн URL: https://pidruchniki.com